

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การปรับตัวของกลุ่มผู้ประกอบการโรงสีข้าวไทยเพื่อ
รองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(AEC) ในเขตอำเภอ
เมือง จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน

นางสาวศิริพร จันมาทอง

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.ดร.กาญจนา โชคถาวร

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.ดร.ประเสริฐ ไชยทิพย์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

อ.ดร.ชูเกียรติ ชัยบุญศรี

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ โครงสร้างและการปรับตัวของกลุ่มผู้ประกอบการ
โรงสีข้าวไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนเพื่อรองรับ
ประชาคมเศรษฐกิจการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิและการสัมภาษณ์จากผู้ประกอบการขนาดกลาง
และผู้ประกอบการขนาดเล็กจำนวน15 รายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการศึกษาพบว่า การปรับตัวของกลุ่มผู้ประกอบการโรงสีข้าวเพื่อรองรับประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียนในเขต อำเภอเมือง ลำพูนในกลุ่มผู้ประกอบการโรงสีส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจ
ครอบครัวซึ่งเป็นที่รู้จักดีของคนในพื้นที่ และผู้ประกอบการขนาดกลางมีความเข้าใจและความรู้อยู่
บ้างแต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้เพื่อการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ผู้ประกอบการขนาดเล็ก
เป็นผู้ประกอบการที่ยังไม่มีความรู้ในเรื่องของเศรษฐกิจอาเซียน จึงเป็นปัญหาในการปรับตัวและ
ความยั่งยืนของผู้ประกอบการโรงสีทั้งสองกลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่าในตลาดข้าวพ่อค้าคนกลางหรือ
อหยังจะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการกำหนดราคาโดยผู้ประกอบการโรงสีและเกษตรกรต้องยอมรับใน
ราคาข้าวในแต่ละคุณภาพที่ได้ถูกกำหนดไว้แล้ว ด้านศักยภาพของผู้ประกอบการโรงสีขนาดกลาง
จะมีศักยภาพที่ดีในการผลิตข้าวและการวางแผนจัดการองค์รวมทั้งมีเงินทุนสำรองที่มาก แต่ก็ยัง
มีข้อจำกัดในเรื่องของผลผลิตที่ไม่เพียงพอต่อการกำลังการผลิตและยังประสบกับปัญหาด้านการเก็บ

รักษาข้าวเพื่อไม่ให้ข้าวเป็นเชื้อรา และในส่วนโรงสีขนาดเล็กจะมีศักยภาพที่สามารถควบคุมให้เครื่องสีข้าวให้ทำการขัดข้าวเพื่อให้ได้คุณภาพมากขึ้น แต่ก็ยังมีปัญหากำล้างการผลิตที่น้อยและวิธีการเก็บรักษาข้าวเพื่อไม่ให้ข้าวเป็นเชื้อราเช่นกัน นโยบายข้าวของรัฐบาลที่รองรับเศรษฐกิจอาเซียนยังต้องมีการสร้างความพร้อมที่ครอบคลุมเกี่ยวข้อทางด้านการเกษตรทุกด้านให้มากขึ้น โดยการเน้นการให้ความรู้และปรับปรุงประสิทธิภาพแก่ กิจการโรงสีและเกษตรกรผู้ผลิตข้าวให้สามารถได้รับประโยชน์จากการร่วมมือหรือแข่งขันในการเป็นสมาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่างแท้จริง

Independent Study Title   Adaptation of Thai Rice Mill for the ASEAN
Economic Community (AEC) in Mueang District,
Lamphun Province

Author   Miss Siriporn Chanmathong

Degree   Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Kanchana Chokethaworn   Advisor

Assoc. Prof. Dr. Prasert Chaitip   Co-advisor

Lect. Dr. Chookiat Chaiboonsri   Co-advisor

ABSTRACT

This study has the objective to understand the structure and adjustment of rice mill operators in the area of Mueang District of Lamphun Province in their preparation to enter the AEC. Information for this study was compiled from secondary sources as well from interviewing 15 small and medium sized rice mill operators in Mueang District of Lamphun Province.

It was found that most rice mill operators under investigation were running their operation as family business and they were known among the local people. The medium sized rice mill operators were found to have some knowledge and understanding about the AEC but perhaps not adequate for use as background for their determination of appropriate course of adjustment. The small sized rice mill operators appeared deficient in the knowledge about the ASEAN economy and thus seemed to have limitation in their adjustment capacity. The sustainability of both groups of rice mill operators when the AEC comes into effect is also questionable. In the domestic market, the middle agents remain powerful in setting the buying

prices for different grades of rice that both rice mill operators and farmers have to accept regardless of the actual quality of the latter's rice.

On the potential performance, the medium sized rice mill operators are considered to have the good capability in rice processing and planning for the organizational restructure as well as have the financial strength from their reserve capital. Nevertheless, they can face the problem of inadequate raw material to produce at full capacity of their milling plants as well as the problem in keeping the milled rice in storage without having fungi infestation. Meanwhile, the small sized rice mill operators seem to have the capability to control and regulate the rice mill machines to obtain more of the high quality polished rice. However, they can encounter the problems of low production capacity and infestation of fungi in milled rice.

It is recommended that the Thai government's rice policy involving the preparation for entering the AEC include more elements to cover all aspects of rice production and trade particularly with the emphasis on providing knowledge and instruments for enhancing the efficiency of both rice mill operators and farmers to enable them to genuinely benefit from the cooperation or competitiveness in the presence of the AEC.